

DELTAGERE I HVALSØ BIBLIOTEK: Lene Creutzberg, Peter Schultz Jørgensen, Ole D. Jensen, Charlott Bamford, Rene Jørgensen, Rolf Hegedys, Gert Fabrin, Søren Jepsen, Louise Bonde Raasthøj og Grete Skafte (suppleant for Merete). Afbud fra: Jens Breum (på Fyn) og Erwin Næs (sygdom – god bedring). Fra administrationen deltog: Kari, Niels og Bjørn.

REFERAT: ANDET MØDE I BYSAMARBEJDET HVALSØ

- **17:00.** Velkommen til alle: Ikke mindst til Lene - ny repræsentant fra Hovedgadegruppen. Bjørn

Der blevet taget godt imod de nye ansigter: Lene og Grethe. Det er en fornøjelse at arbejde sammen med jer. Tak for det.

- **17:05.** Spilleregler for Bysamarbejdet Hvalsø: Lille lektie fra sidst. Bordet rundt - alle præsenterer deres bud på et par vigtige spilleregler for arbejdet i Bysamarbejdet Hvalsø med inspiration fra sidste møde med Annika Agger – se hendes oplæg og materiale i sidste mødeindkaldelse. Bjørn samler op med henblik på et samlet bud på næste møde.

Alle præsenterede deres lektier og bud på gode samarbejdsregler for Bysamarbejdet Hvalsø. Bjørn har samlet alle jeres sedler, som han skriver sammen med henblik på præsentation på næste møde 4. september. Her er nogle af jeres input: Gensidig respekt, Begrænset afkald på egne krav, Overholder tiderne, Lytter til alle forslag med åbent sind, Åbenhed og ærlighed, Enkel kommunikation, Mulighed for samarbejde, Klar til kompromis, Vi samarbejder på tværs af grupperne, Loyalitet overfor fællesskabets beslutninger, Åbent sind, At være noget er at gøre noget, Vi åbner muligheder for hele byens perspektiv og

initiativ, Viden om hinandens aktiviteter, Fra kæpheterum til innovationsrum, Åben kommunikation, Tillid til hinanden, Værne om lysten til at være med, Vi taler hinanden op, Lytte til hinanden, I udgangspunktet mener de andre det bedste.

- **17:35.** Status for arbejdsgrupperne: Bordet rundt – arbejdsgrupperne fortæller.

Status fra Historie og fortællegruppen ved Rolf Hegedys: Fremdrift i gruppen afhænger af bevilling til skilte. Penge blev frigivet fra Kommunalbestyrelsen den 19. juni, så projektet kan gå i realiseringsfase. Rolf træt af at vente på at kunne komme i gang. Der er udarbejdet en del ideer til, hvor skiltene skal stå og fortælle, og alle er velkomne til at kontakte Rolf omkring evt. placeringer i bymidten. Alle var enige om, at det dog ikke behøver at være den samme skilteløsning overalt - afhængig af det byrum, som "skiltet" skal fungere i. Det kan fx nogle steder være bedre med et vægophæng eller anden løsning, som så kan indkøbes i stedet for stander-skilt-løsning.

Status fra Hovedgadegruppen ved Lene Creutzberg: Afventer frigivning af de ansøgte midler ligesom Historie & fortællegruppen. De glæder sig til at komme i gang, og i forhold til det oprindelige forslag omkring forsøg med nedsættelse af hastigheden i Hovedgaden tænker de nu mere i 40 km/t end 30 km/t.

Aktivitetsgruppen ved Rene Jørgensen: Er i gang med at arrangere tilbagevendende markedsdage/torvedage. Idéen er at skabe et supplement til de butikker der er der i forvejen. Alle må gerne hjælpe med at finde studeholdere. Stor vægt på, at det er lokalt producerede varer. Rene nævnte, at første markedsdag er 8. juli 2017. Rene skal være opmærksom på, at der nok skal søges om tilladelse til udendørsmarked hos Vej/Trafikafdelingen. Skriv til Dorthe T. Jensen – dotj@lejre.dk – CC Bjørn. Gruppen arbejder desuden på blomsterkasser malet med ikoniske børnebogstitler i samarbejde med Biblioteket – også til brug i forbindelse med markeder på Kropladsen. Der er vist allerede ca. 50 plantekasser, der er klar til at komme ud i byen. Er i gang med at finde jazz til ej by-jam-aften.

Stationsgruppen ved Ole D. Jensen: Tilbud til lys på fuglen: 35.000 kr. er indhentet. Vil få alternative tilbud. De forskellige tilbud kan præsenteres på kommende møde i Bysamarbejdet. Der er gang i renoveringen af støttemuren. Der er planer om lys i nicherne. 1804-pladsen er indviet – flot dag. En lokal stenhugger vil gerne hugge 1804 i en stor sten samt omkredsen af det gamle 1804-hus. Ole er allerede i kontakt med Bjørn omkring administrationens hjælp til at flytte stenen. Der tales om mulighederne for at samtænke flere lys- og kunstprojekter. Fx lyset på fuglen og renoveringen af støttemuren med evt. lys. Der er enighed om, at det vil være godt at forsøge at sikre en sammenhæng på tværs af projekter, så byrummet kommer til at hænge bedre sammen. Der har været et godt møde med entreprenøren, der skal renovere støttemuren. Der er talt om at dele projektet op i flere trin. Første trin: Der kan pudses op med en grundfarve i forskellige nuancer. Så kan selve udsmykningen komme senere og rummet kan måske designes sådan, at det måske kan fungere som en ramme for vekslende udstillinger. Charlott fortæller om et "open call", som en metode til at udvikle kunstprojekter i viadukten. Der skal være opmærksomhed om hvad færdselsloven har af krav mv. i forbindelse med lys mv. Der arbejdes måske med noget sammenhængende kunst - på hele muren - måske også ind i viadukten, som er Bane Danmarks.

Kunst- og Forskønnelsesgruppen ved Charlott: Skiltetræet: Der er møde på onsdag. Der er dialog med Bondeskovgård om træet. Skolelederne er blevet spurgt om evt. 8. eller 9. klasse elever vil være med til at flække stammer m.m. Der skal koordineres med Fortællegruppen og Hvalpestiprojektet, så skiltetræet også kan henvise til stederne i Hvalpestien. Kunst- og Forskønnelsesgruppen er ved at tale om rollerne i gruppen, så alle gør det, de har lyst til. Som frivillig kan man magte meget, man har lyst til, men meget lidt, man ikke har lyst til;-)

Frodighed & Samspil ved Peter Schultz Jørgensen: Bibliotekshaven bliver der arbejdet videre med. Det blev pointeret, at der kan arbejdet mere med mindre græsslåningen ved søen, der nu slås hele tiden. Det kan

både give bedre natur og koste mindre i driften. Gruppen går videre med at iværksætte eksperimenter med mindre slåning, så søområdet kan få større biodiversitet, mødesteds- og naturkvalitet mv. Der arbejdes videre med eksperimenter i samarbejde med administrationen, og Bysamarbejdet Hvalsø bakker op omkring eksperimenterne, så vi kan få nogle erfaringerne med, hvordan søområdet også kan være og blive. Diskussion om gæs ved søen: Der er enighed om, at de fylder ret meget nu – som om søområdet kun er til for dem og ikke for andre dyr, fugle og ikke mindst menneskene i byen. Peter fortæller også omkring møde med Lokale og Anlægsfonden torsdag i sidste uge, hvor der blev etableret bånd, og fonden var ret interesseret i være med omkring udviklingen af bymidten. Det er både spændende og mulighedsskabende.

- **18:05.** Foreningsrepræsentanterne fortæller: Hvad sker der i foreningerne? Gode muligheder for samarbejder omkring projekter?

Lejre Erhvervsforum ved Søren Jespsen: Fortæller blandt andet at flere repræsentanter fra Bysamarbejdet Hvalsø er blevet inviteret til at fortælle om Bysamarbejdet Hvalsø og udviklingen af bymidten til bestyrelsesmøde i Lejre Erhvervsforum den 29/6. Det er godt med dialogen, der kan åbne muligheder, og Søren, Rolf og Bjørn deltager. Søren fortæller også omkring Hovedgaden 20, herunder ønsket om at gøre noget. Bysamarbejdet støtter op omkring, at Søren og Gert taler med ejerne af huset, det vil de gerne, og dialog er altid godt. Tidligere har der været forsøgt at finde en løsning med flere parter, men uden held. Der er opbakning til, at der i forbindelse med separatkloakeringen af Hvalsø, herunder arbejdet med Hovedgaden, kan tænkes i muligheder i forhold til Hovedgaden 20, hvis det altså giver mening i forhold til selve opgaveløsningen – separatkloakeringen, og det er jo ikke sikkert. Søren talte desuden om kommunens rolle i forbindelse med nedslidte bygninger i Hovedgaden. Han nævnte fx, om det være rigtigt, at der kan indrettes restaurant i den tidligere blomsterhandler, når den blev erklæret uegnet for år tilbage. Spørgsmålet er om nogle bygninger i bymidten rent faktisk er i så dårlig stand, at de reelt ikke bør anvendes. Der var ikke noget klart svar på, men det kan undersøges nærmere i det videre arbejde med Hovedgaden mv.

PHI ved Grete Skafte: PHI har holdt møde omkring etablering af parkourbane, som de tidligere har modtaget tilsagn om støtte til fra nærområdepuljen – lidt under 100.000 kr. Projektet har ligget stille noget tid, men nu er der energi igen. Projektet afventer afklaring af placering, da den oprindelige placering er en del af det område i bymidten, hvor der aktuelt arbejdes med mulighederne for omlægning af Søvej/etablering af nyt byrum med parkering til Sørtorvet mv. Der afholdes opfølgende møde om parkourprojektet i august, så der kan findes afklaring omkring projektets placering, herunder muligheder for at kombinere og tænke projekterne sammen – bare spændende.

Hvalsø Bylav ved Gert Fabrin: Fortæller om tre kommende byvandring - bliver annonceret. Der indsendes snart høringsvar om stiplan og trafiksikkerhedsplan. Bekymret for at trafiksikkerhedstiltag i trafiksikkerhedsplanen kommer til at afvente områdefornyelsen/trækker ud. Svømmehal: Nu bliver der undersøgt noget i administrationen, men det skulle vist være gjort for lang tid siden. Elektrificering af banen: Der bliver kommunikeret til medlemmerne om, hvad det betyder for naboerne til banen. Sonnerupgaard er udpeget som turist-inspirationspunkt sammen med nogle andre steder i kommunen. Det skal tænkes med i udviklingen af Hvalsø som et aktiv.

Skolebestyrelsen ved Louise Bonde: Skolebestyrelsen havde i sidste uge besøg af en Katja Fabrin, der gerne vil udsmykke skolen. Der var mange forslag. Skolen har nogle penge. Den videre proces ligger hos skoleleder og skole. Kari nævnte muligheden for at bruge biblioteket til at fortælle om projekter og processer, hvis man har lyst.

- **18:20.** Procedure for frigivelse af midler til realisering af projekter: Flere har sendt spørgsmål, og vi afklarer processen sammen. Alle sammen.

Vi gennemgik proceduren for frigivelse af projektmidler, så alle fik fælles forståelse. Administrationen er fuldt opmærksom på, som Rolf nævnte det, at det for arbejdsgrupperne kan være utilfredsstillende, at skulle vente på frigivelse af midler til projekter, jf. den aftalte procedure med politisk frigivelse af midler samt samarbejdet med administrationen i forhold til fx indkøb, myndighedsgodkendelser, koordinering, faglig sparring mv. Alle er enige om, at det er vores fælles mål at gøre processen og samarbejdet omkring realisering af projekter og frigivelse af midler så nem og berigende som overhoved muligt.

- **18:30.** Budgetoversigt for områdefornyelsen: Bjørn præsenterer oversigt.

Bjørn orienterede om forslag til opbygning af budgetoversigt, der afspejler det vedtagne budget for områdefornyelsen, jf. områdefornyelsesprogrammet side 50-51. På næste møde indplaceres de allerede vedtagne projekter i budgettet – vi gør det sammen.

- **18:40.** Kommunikationsplatform: En kommunikationsvirksomhed, der har fulgt vores arbejde, har sendt os et tilbud på proces. Vi drøfter tilbuddet og ideen om en indledende fælles workshop omkring vores kommunikationsplatform, så vi får bygget noget, der understøtter det vi kan, vil og magter.

Der var bred enighed om, at tilbuddet ikke helt matchede flertallets syn på behovet for at arbejde med kommunikationen lige nu. Der var stemning for at arbejde lidt mere konkret med de eksisterende kommunikationskanaler, webiste, facebook, lokalaviser mv. Kari vil gerne være med til at understøtte dette arbejde. Bjørn vil invitere Kari samt kommunens lille kommunikationsafdeling til møde i august, hvor der vil blive udarbejdet et lille oplæg omkring det videre arbejde med vores kommunikation, som vil blive præsenteret på Bysamarbejds møde den 4. september. Alle har fuld forståelse for, at vi skal arbejde med at gøre vores kommunikation bedre, så alle i byen kan se alt det gode, der sker, og få lyst til at være med også – det er desuden også en prioriteret indsats i områdefornyelsesprogrammet, hvortil der er afsat midler. Administrationen vil sørge for, at der er fremdrift i dette arbejde.

- **18:50.** Bygningsfornyelse: Se nyhed på www.voreshvalsoe.dk mv. To ansøgninger er allerede indkommet, og hotellet arbejder også på én. Bjørn.

Punktet genoptages på næste møde 4. september, hvor de indkomne ansøgninger behandles. Gert Fabrin nævnte, at Bylavet principielt er imod støtte til ejere, herunder kapitalfonde, pensionselskaber mv., der ikke bor i byen eller er engagerede i byens liv.

- **18:55.** Mødesteder: Status for arbejdet med Byens Hus, mødesteder for Bysamarbejdet Hvalsø mv. Hvad er sket siden sidst? Bjørn og alle.

Punktet overgår til næste møde, der er ikke nyt på denne front.

- **19:00.** Næste møde: Mandag eller torsdag i august. Doodle udsendes på mandag.

Tre mødedatoer i efteråret er nu fundet: Jf. udsendt "doodle" holder Bysamarbejdet Hvalsø tre møder i resten af 2017. Sæt derfor hak i kalenderen på følgende mandage: 4. september fra 17-20 + 9. oktober fra 17-20 + 6. november fra 17-20. Kan man allerede nu eller senere se, at man bliver forhindret – send da blot gerne en suppleant.

- **19:05.** Lille pause.

INDKOMNE FORSLAG, IDEER OG KORT NYT

- **19:15.** Indkommet forslag fra GRO: Køb af stader til markedsaktiviteter. Se vedhæftede. Bjørn fortæller kort om dialog omkring projektet.

Der var ikke opbakning til forslaget, det er mange penge. Det blev besluttet, at opfordre ansøger til at samle de øvrige interessenter omkring markedsdrift i byen og fremsende et nyt forslag, der har et mindre økonomisk skala. Der opfordres også til at finde medfinansiering lokalt fra interessenterne eller via andre puljer og fonde. Der var opbakning til og forståelse for, at attraktive markedsaktiviteter kan være med til at løfte Hvalsø som handelsby, livet i Hovedgaden, ved stationen, i bymidten, Sørtorvet mv. Bjørn har efterfølgende talt med ansøger, og det blev aftalt, at Bjørn indkalder til møde i august med mulige interessenter i Hvalsø, der kan og vil drive markedsaktiviteter. Her kan så kan drøftes muligheder for et fælles projekt, der kan komme mange i byen til gavn, hvor der også er tænkt på opbevaring, udlån, administration af staderne. Det blev nævnt, at markedsteltene, i fald de indkøbes, skal være forbeholdt Hvalsø og aktiviteter i bymidten.

- **19:20.** 1804-pladsen: WOW – Tak for en flot indvielse. Og et byrum, som byen har taget til sig;-) PS. Vi skal huske dialog og venskab med billardklubben, så vi får plads til alt det gode byliv og deres juletræssalg.

Alle er glade for projektet, og det er både interessant og dejligt, at byrummet rent faktisk bliver brugt en del – på en rar måde.

- **19:25.** Parkourbanen: Projektet rører på sig. Status og videre proces ved PHI, Merete og Grethe (suppleant i PHI).

Grethe Skafte fortæller, at arbejdet med projektet, som tidligere har modtaget tilsagn om støtte fra nærområdepuljen, nu er genoptaget – der er god energi og mange gode folk omkring arbejdet. Det nævnes, at det vil være en god ide, at få involveret nogle børn og unge til at være med til at udvikle projektet også, så det lokale ejerskab og den fremtidige brug bliver størst muligt. Der arbejdes videre med at undersøge mulige placeringer til projektet, herunder om det kan indarbejdes i byrummet ved Sørtorvet (omlægning af Søjvej/p-pladser mv.), som aktuelt er under udvikling. Der afholdes arbejdsrunde omkring projektet i august. Se også ovenfor under orientering.

- **19:30.** Kultur natten: Skal vi have en bod? – Spørger Frodighed og Samspil.

Der er tilslutning til en bod omkring områdefornyelsen. Bjørn møder op. Andre der gerne vil deltage - og vil være med til at tænke opbygning af boden kontakter Bjørn. Bjørn vil dog gerne have at vide, hvem han skal bestille bod hos, tak.

- **19:35.** Områdefornyelsens dag - forslag fra Frodighed og Samspil: En "Områdefornyelsens dag" - anden titel meget tiltrængt, sidst i august eller begyndelsen af september. Formål: At gøre borgerne opmærksomme på Områdefornyelsen og at have en fælles aktivitet der kan samle områdefornyelsens aktører i eet projekt. Desuden at give mange aktive, foreninger, musikanter, historiefortællere og grillere mulighed for at udfolde deres kunster og vise dem for andre. Det sker ud fra princippet brug hvad vi har for vi har meget mere end vi tror. Der skal blot skaves en/flere platforme for og anledninger til at det kan folde sig ud. Kunne være en lørdag eftermiddagsprogram der ender med fællessang ved søen. I løbet af eftermiddagen er der forskellige events; sportsaktiviteter, et løb, spas i søen, musikscene m.v. Imens griller hele lam ved søen og duften breder sig over byen. Gratis mad. Bagefter starter den store vandring i skumringen med overraskelser i tunnellen under banen, musik på stationens gelændere, søuhyret og trolden Hval der bor ude på øen, den bundløse eng og så videre. Fælles korsang og musik m.v. bagefter.

Mange forskellige aktører skal inviteres, gives muligheder og sættes på programmet. De trækker andre med. Problem at vi i forhold til mange er sent ude. Vi må tilpasse konceptet til det mulige. Dagen lægges hensigtsmæssigt i forhold til Kulturnatten, men absolut ikke samme dag. Der afsættes et beløb fra aktivitetspengene.

Det er opbakning til idéen om en dag i efteråret, som byfornyelsesprogrammet også lægger op til. Dato kunne dog ikke fastlægges på dette møde, der arbejdes videre med ideen på kommende møde.

- **19:40.** Hovedgaden 20: Flere har nævnt situationen. Søren m.fl. fortæller kort.

Gert Fabrin og Søren Jepsen vil kontakte ejerne af Hovedgaden 20 for at høre om situationen, jf. ovenfor.

- **19:45.** Møde LOA: Frodighed og Samspil har holdt møde med Lokale & Anlægsfonden om fondsstøtte til udviklingen af bymidteprojekter inden for frodighed og samspil. Peter orienterer.

Peter Schultz Jørgensen har taget kontakt til Lokale og Anlægsfonden med henblik på at etablere økonomisk støtte til og samarbejde omkring bymidteudviklingen. Peter og Bjørn er derefter sammen blevet inviteret til workshop i fonden – det var i sidste uge. Et meget positivt møde med 3 andre kommuner, hvor der ser ud til at være gode muligheder for at udvikle samarbejdet om evt. støtte til projekter i tilknytning til kulturakse/søområdet/halområdet/skole/kulturområde.

- **19:50.** Nyt byrum med parkeringspladser mv. ved Sørtorvet og Søvej: Der arbejdes på at udvikle et godt byrum sammen. Bjørn orienterer.

Der er nu god dialog mellem Sørtorvet og Bysamarbejdet Hvalsø omkring udviklingen af det nye byrum. Der har været afholdt flere møder, hvor der er afklaret de forskellige behov, der knytter sig til byrummet, og der arbejdes på skitseplan med mulige løsninger. Processen med at forsøge at finde et god løsning vil fortsætte efter sommerferien, hvor alle interesserede i Bysamarbejdet Hvalsø m.fl. også kan være med.

- **19:55.** Støttemuren: Der er holdt møde med projektleder – projektet er i gang. Gert og Charlott fortæller.

Der er nu etableret god kontakt med entreprenøren for opgaven – flere i Bysamarbejdet Hvalsø har deltaget i møde. Der er god stemning, og muligheden for at tænke renoveringen sammen med kommende kunstprojekter, udsmykning af viadukten, lys, viaduktens indhak som rammer for kunststilling mv. er tilstede. Ikke at sådanne tiltag nødvendigvis kan finansieres af renoveringen, men Bysamarbejdet Hvalsø kan jo træde til med ekstra områdefornyelsesmidler, hvis der er opbakning til det. Gert Fabrin nævnte, at projektet er vigtigt og vil gerne prioritere det. Peter Schultz Jørgensen nævnte, at projektet i viadukten med fordel kan tænkes sammen med andre kunstprojekter, lyset på fuglen mv. så værkerne kan være med til at binde byen sammen og supplere hinanden positivt.

- **20:00.** Tak for i dag, lynevaluering af mødet, og lille fælles skål.

Der var mest ros til mødet. Til tider var tempoet dog lidt for højt, og det blev også nævnt, at nogle af de mere faglige drøftelser med fordel kan forberedes lidt bedre, så den fælles diskussion bliver dybere og mere kvalificeret. Gode pointer, der er taget til efterretning i forhold til planlægningen af næste møde.